

## Bijdrage petear 17 september 2025

### Vorbereidingsbesluit sierteelt Omgevingsplan gemeente de Fryske Marren

---

Aan : Leden gemeenteraad gemeente De Fryske Marren  
Van : Krite Mar en Gaast; Piet Steenhuisen  
Betreft : Petear woensdag 17 september 2025; agendapunt 2.1 ,  
Vorbereidingsbesluit sierteelt Omgevingsplan gemeente De Fryske Marren  
Datum : 17 september 2025

M.b.t. het voorliggende Vorbereidingsbesluit sierteelt Omgevingsplan gemeente De Fryske Marren leggen wij u de volgende 3 aandachtspunten voor:

#### Aandachtspunt 1 - Handhaving

In de toevoeging - beantwoording schriftelijke vragen vermeldt u bij vragen 3 en 8 het volgende:

“Wij hebben een voorlopig overzicht waar in de gemeente sierteelt plaatsvindt. Voor het instellen van een vorbereidingsbesluit is niet meer nodig. Bij de opstelling van het ontwerp omgevingsplan brengen wij de plekken in beeld”.

Dit houdt in dat je gedurende 1,5 jaar geen zicht hebt op hoe het vorbereidingsbesluit wordt nageleefd en hoe het zit met handhaving. Wij vragen u om nu de plekken van sierteelt in kaart te brengen, dit vast te leggen en hierop ook daadwerkelijk te gaan handhaven. Dit geeft niet alleen duidelijkheid naar de sierteler en inwoners, maar maakt handhaving ook uitvoerbaar. Hierbij merken wij op dat meerdere vertegenwoordigers van DFM ons in andere kwesties hebben aangegeven dat er vanwege onvoldoende capaciteit weinig wordt gehandhaafd.

#### Aandachtspunt 2 - Spuitvrije zones

In het vorbereidingsbesluit geeft u aan dat spuitvrije zones niet via het vorbereidingsbesluit kan worden geregeld. Het kan worden geregeld via wijziging omgevingsplan of door het opleggen van maatwerkvoorschriften per bedrijf.

Wij vragen u: Wanneer wordt hier actie in genomen?

Hierbij wijzen wij u op vele gerechtelijke uitspraken die hebben geleid tot een verbod op het gebruik van lelieteelt in de directe nabijheid van omwonenden. Er is niet voldaan aan het zorgvuldigheidsbeginsel. Recentelijk is dit op 22 juli jl. opnieuw bevestigd door het gerechtshof Den Bosch. Het betreft een uitspraak in een zaak tussen 35 omwonenden en een lelieteler waarin de omwonenden vroegen om een verbod op lelieteelt omdat daarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt die noodzakelijk zijn voor de lelieteelt. En vrezen dat deze pesticiden ernstige gezondheidsschade veroorzaken.

In een eerdere rechtszaak (ECLI:NL:RBNNE:2023:2333) heeft de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord Nederland het gevraagde verbod op bestrijdingsmiddelen in het kader van

lelieteelt in de directe nabijheid van omwonenden toegewezen. Hieronder een citaat uit de uitspraak:

“ Hoezeer de voorzieningenrechter ook overtuigd is van de goede wil van deze telers om zoveel mogelijk maatregelen te treffen om dat te voorkomen, gaat een potentieel groot risico voor de gezondheid van omwonenden in het kader van belangenafweging, voor op de hogere winstgevendheid van lelieteelt.”(einde citaat).

Leden van de gemeenteraad: Wij vragen u heroverweeg de spuitvrije zone van 50 meter. Deze houdt bij de rechtbank niet stand. Breng deze naar 250/300 meter en maak maatwerkafspraken met de teler.

### Aandachtspunt 3 - Gezondheid inwoners

Onze zorg over de relatie tussen pesticiden en een gezonde leefomgeving en biodiversiteit wordt breed gedragen. Enkele recente voorbeelden;

### Natuurmonumenten

De waterbedrijven luiden de noodklok: Het zuiveren van drinkwater wordt steeds moeilijker. Drinkwater voor 7 miljoen mensen in gevaar. Natuurmonumenten is vorige week een petitie gestart. De slechte waterkwaliteit in Nederland is een ramp voor de natuur en voor ons. De overheid moet in actie komen.

### Foodwatch - Publicatie 21.06.2025/Onderzoekprogramma Zembla 11.06.2025

Onderzoeken van o.a. het Ramazzini instituut, King's College London en Boston College vonden een statistisch significant verband tussen glysofaat en leukemie. Ook werd een link gevonden met 10 andere vormen van kanker, waaronder huid- en leverkanker. Daarbij laten de resultaten zien dat al bij lage doseringen, concentraties die nu nog als veilig werden gezien, nadelige effecten hebben.

### Oproep huisarts Evelien van Soldt uit Wapserveen, gesteund door meer dan 500 honderd artsen.

Omwonenden van de bollenteelt krijgen opvallend vaak ernstige ziekten als ALS, Parkinson en leukemie. Wijst in haar oproep op de gevaren van lelieteelt. Gebruik van bestrijdingsmiddelen in de sierteelt leidt tot zorgwekkende gezondheidsontwikkeling (ziekte van Parkinson, Alzheimer, spierziekte ALS). Heeft samen met aantal inwoners haar gelijk gekregen bij de rechtbank.

### Inauguratierede van Gjalt de Jong.

Is vrijdag jl. benoemd tot Hoogleraar duurzaam ondernemen en circulaire economie van de Universiteit Groningen. In zijn inaugurele rede waarschuwt hij indringend: Het voortbestaan van mensen is in gevaar en pleit nadrukkelijk voor de overstap naar een circulaire economie en is voornemens om boeren en bedrijven daar in de komende jaren van te overtuigen.

### Tot slot:

Gezondheid is niet onderhandelbaar en staat boven partijpolitieke overwegingen. Het voorliggende voorbereidingsbesluit zien wij als een positieve en eerste stap. Ga echter niet achterover leunen en zie toe dat d.m.v. handhaving het voorbereidingsbesluit goed

wordt uitgevoerd. (alleen benoemde percelen sierteelt). Wij vragen u werk te maken van uitbreiding van spuitvrije zones. Neem ongerustheid van inwoners serieus en laat het niet zover komen dat de rechter een uitspraak moet doen.

Wij roepen u op om nu te werken aan het voorzorgbeginsel zodat er in de nabije toekomst proactief kan worden gehandeld om schade aan mens en milieu te voorkomen.

Namens Krite Mar en Gaast,

Piet Steenhuisen